

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 22 aydır gözlem altında:

KSO ve TEPAV işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü KSO internet sayfasında kamuoyuna açıklanmaktadır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

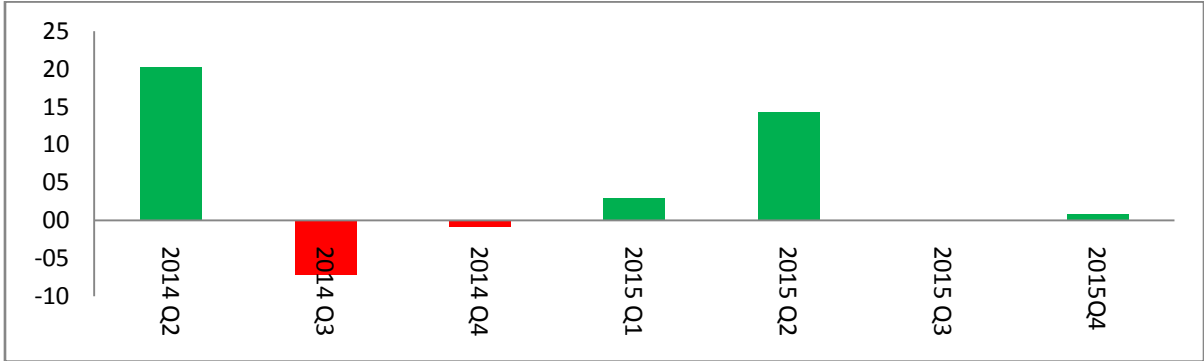
İmalat Sanayi Güven Endeksi, ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

Konya İmalat Sanayi 2015'te 2014'ün Biraz Üzerinde Performans Sergiledi

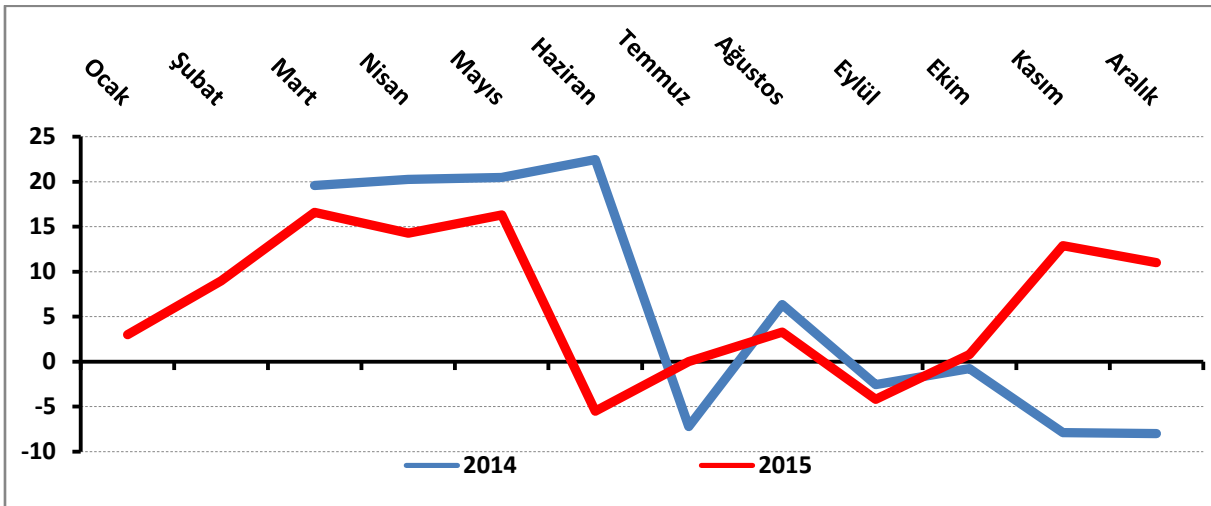
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, aralık ayında geçen aya göre düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre yükseldi. Endeks, 2015 yılını pozitif seviyede tamamladı. Önümüzdeki 3 ayda sipariş, üretim ve istihdam beklentileri Kasım 2015'e göre azaldı. Çeyreklik dönemler bazında bakıldığında, 2015 yılı ikinci çeyreği, yıl içinde en yüksek seviyeye ulaştığı dönem olmuştur.

Şekil-1.Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi (Çeyreklik Dönemler; 2014Q2-2015Q4)



Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi aylar itibariyle incelendiğinde, endeks değerlerinin 2015 yılı Temmuz, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında 2014 yılının aynı dönemlerine göre daha yüksek olduğu görüldü. Mart-Aralık dönem ortalamalarına bakıldığında ise, 2014 yılı ortalaması 6,3 puan iken, 2015 yılı ortalaması 6,5 puan oldu.

Şekil-2.Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi (Ocak – Aralık; 2014 – 2015)



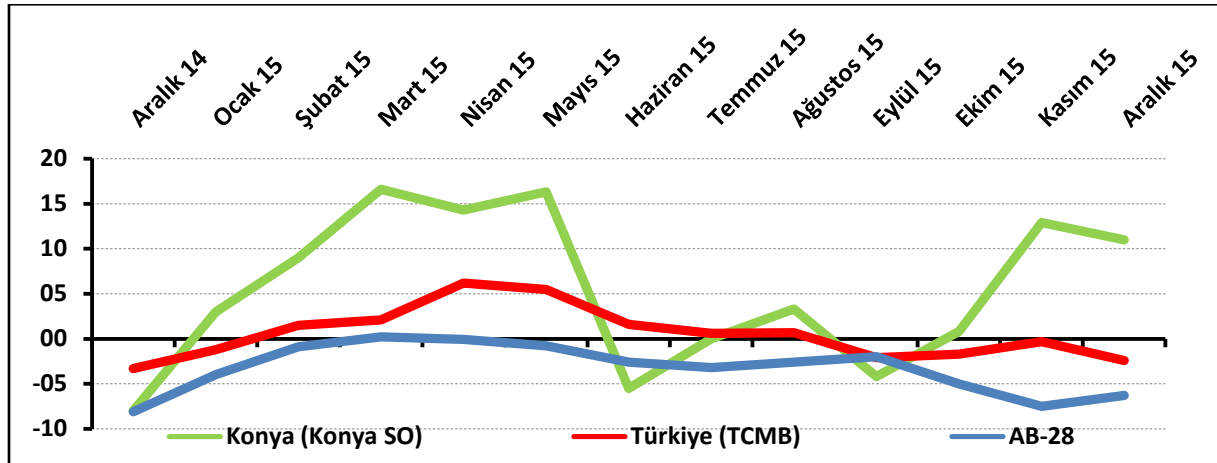
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi geçen yıla göre yükseldi:

Kasım ayında 12,9 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, aralık ayında bir önceki aya göre 1,9 puan düşerken, geçen yılın aynı ayına göre 19 puan yükselerek 11 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi, Aralık 2015'te bir önceki aya göre 2,1 puan düşerek -2,4 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi ise Aralık 2015'te bir önceki aya göre 1,2 puan yükselerek -6,3 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre Konya'da ve Türkiye genelinde düşerken AB'de yükselmiştir. Konya imalat sanayi, Aralık 2015'te Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen ay göre düşmesinde önümüzdeki 3 aylık üretim beklentisindeki düşüş etkili olmuştur.

Şekil-3. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Aralık 2014 – Aralık 2015)



*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

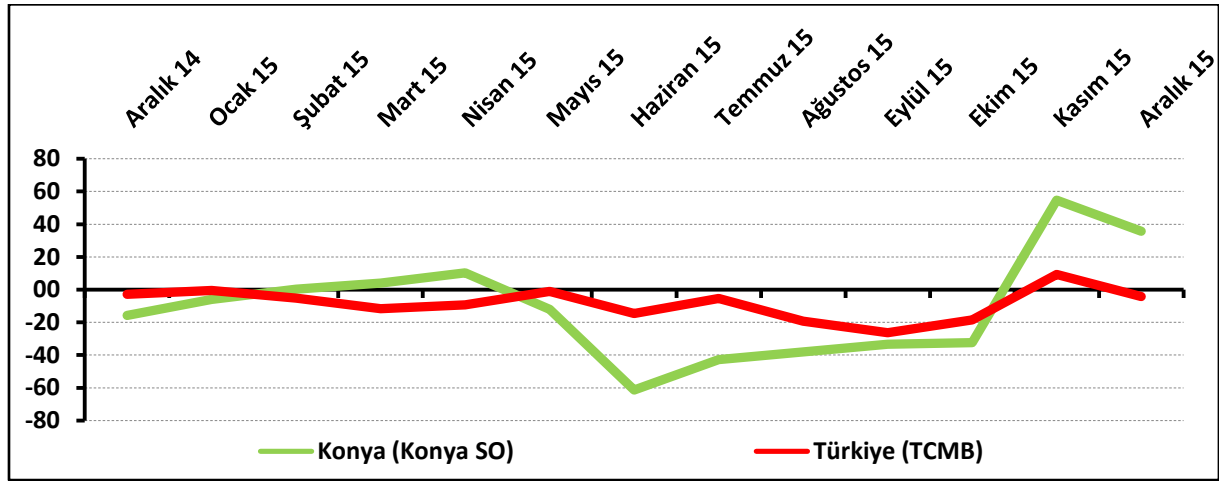
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6	14,3	16,3	-5,5	0,0	3,3	-4,2	0,8	12,9	11,0

Konya imalat sanayinin yüzde 57'si genel gidişatı geçen aya göre daha iyi olduğunu ifade etti:

Konya imalat sanayinin yüzde 57'si bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha iyi olduğunu düşünmektedir. Daha kötü olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 21,3 iken aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 21,7 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında, Konya'nın Türkiye geneline göre daha olumlu bir performans sergilediği görülmüştür. Konya imalat sanayindeki genel gidişat; geçen aya göre düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre yükselmiştir.

Şekil-4. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat* (%arttı – %azaldı) (Aralık 2014 – Aralık 2015)

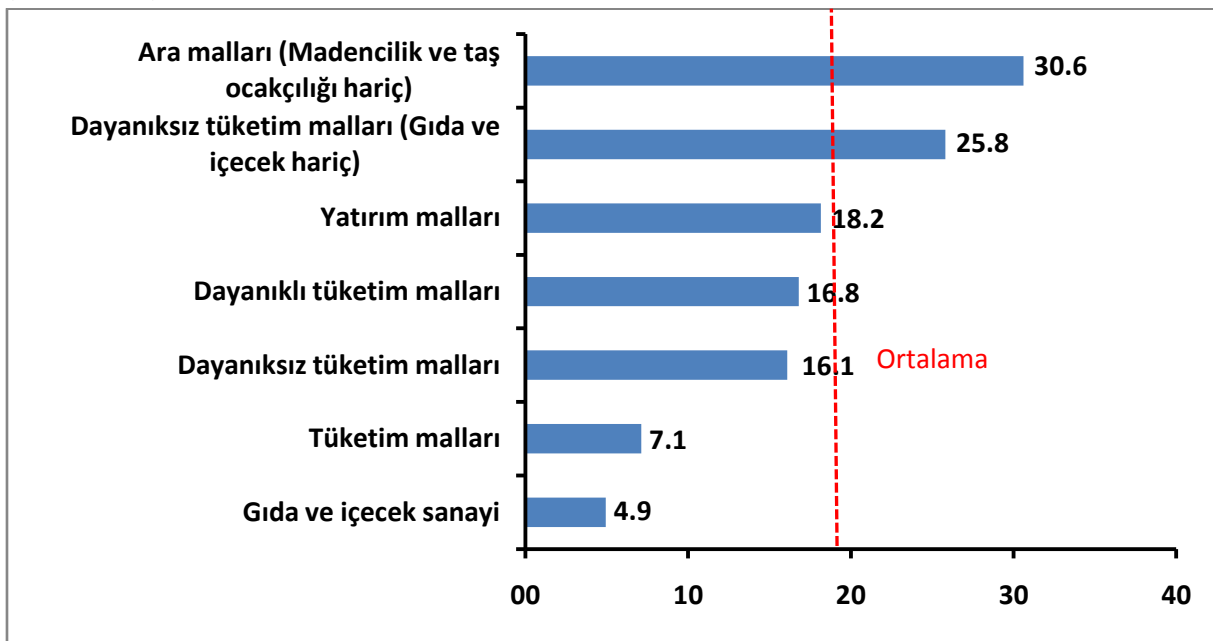


Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 1'i önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 87,7'si ise azalmasını bekliyor.

Aralık ayının lideri ara malları sektörü oldu:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler ve geçen yılın aynı dönemine göre karşılaştırıldığında tüm sektörlerde geçen yıla göre artış yaşandığı görülmektedir. Aralık 2015’te en fazla artış “ara malları” sektöründe oldu. Bu sektörü “gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” sektörü takip etti. Bu iki sektördeki artış, ortalama artışın üzerinde oldu. “Yatırım malları”, “dayanıklı tüketim malları”, “dayanıksız tüketim malları”, “tüketim malları” ve “gıda ve içecek sanayi” sektörlerinde gerçekleşen artış ise ortalama artışın altında kaldı. “Gıda ve içecek sanayi” sektörü, endeks değeri geçen yıla göre en az artış gösteren sektör olmuştur.

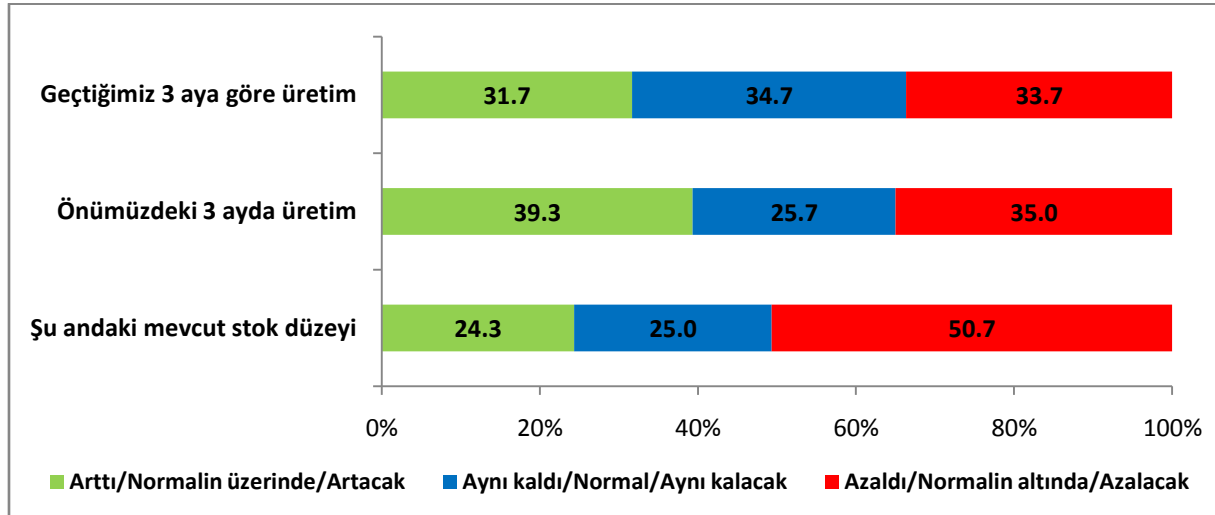
Şekil-5.Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’ne geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Aralık 2015)



Konya imalat sanayidegeçtiğimiz 3 aya göre üretim arttı:

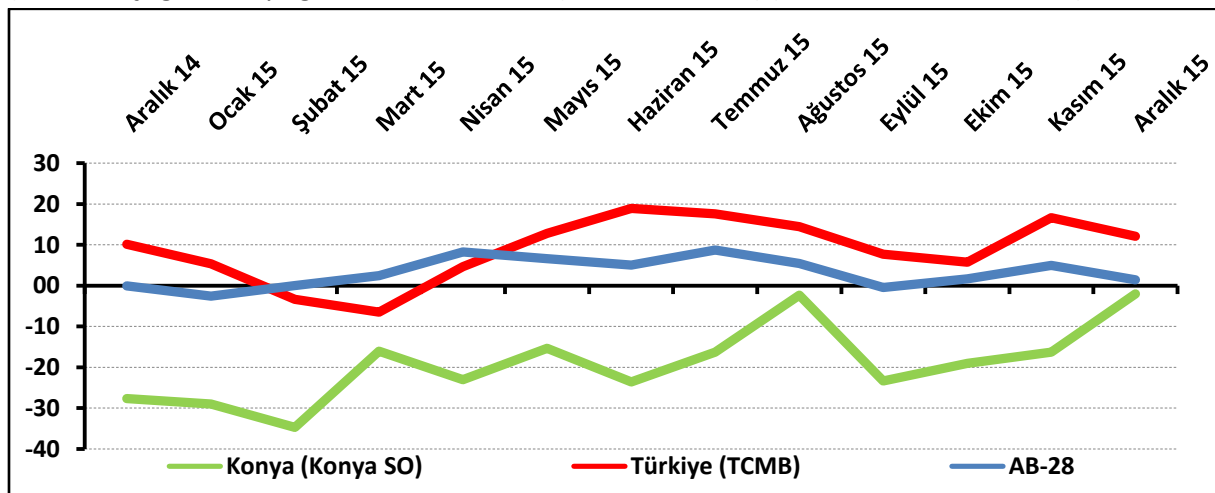
Aralık 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 31,7'si geçtiğimiz 3 aya göre üretimlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 39,3 olmuştur. Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 25'i mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-6. Konya'da üretim ve stok durumu (%) (Aralık 2015)



Konya'da ekim ayında yükselen "geçtiğimiz 3 aya göre üretim" indenge değeri, aralık ayında dayükselişini sürdürdü. Aralık 2015'te, Konya'da "geçtiğimiz 3 aya göre üretim" Türkiye'den ve AB'den daha düşük değer aldı.

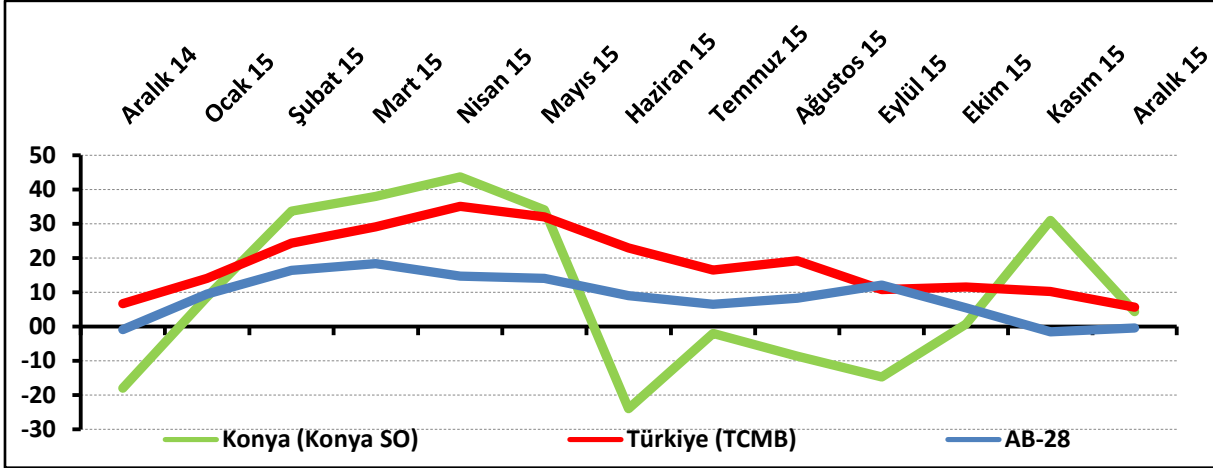
Şekil-7. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu* (%arttı – %azaldı) (Aralık 2014 – Aralık 2015)



Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemdeki üretim beklentisi düştü:

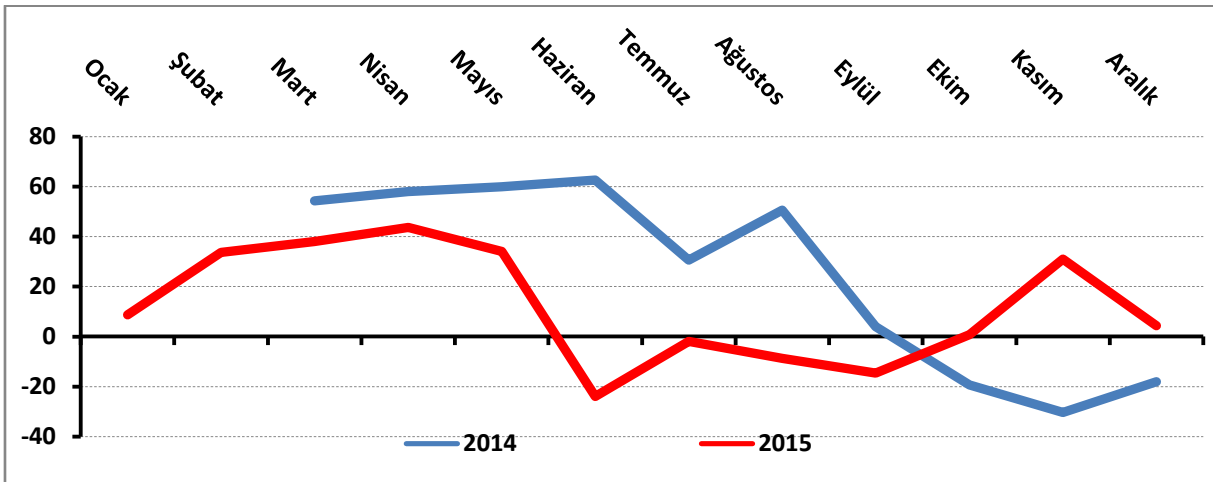
Kasım 2015'te yükselen "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi"; aralık ayında düşerken, geçen yıla göre yükseldi. Konya'da "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi" söz konusu dönemde Türkiye genelinden daha düşük değer aldı. Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 39,3'ü önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını bekliyor.

Şekil-8. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Aralık 2014 – Aralık 2015)



Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi aylar itibariyle incelendiğinde, genel olarak 2015 yılı 2014 yılının aynı dönemlerine göre daha kötü performans sergilediği görüldü. 2015 yılının Ekim, Kasım ve Aralık ayları beklenti değerleri, 2014 yılına göre daha yüksek değer aldı. Mart-Aralık dönem ortalamalarına bakıldığında ise, 2014 yılı ortalaması 25,3 puan iken, 2015 yılı ortalaması 10,2 puan oldu.

Şekil-9. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi (Ocak – Aralık; 2014 – 2015)



Aralık ayında Konya’da kapasite kullanım oranları düştü:

Kasım 2015’te Konya’da kapasite kullanım oranı yüzde 56 iken Aralık 2015’te bir önceki aya göre 0,3 puan düşerek yüzde 55,7 değerini aldı. Türkiye’de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre 0,1 puan düşerek yüzde 75,8 oldu.

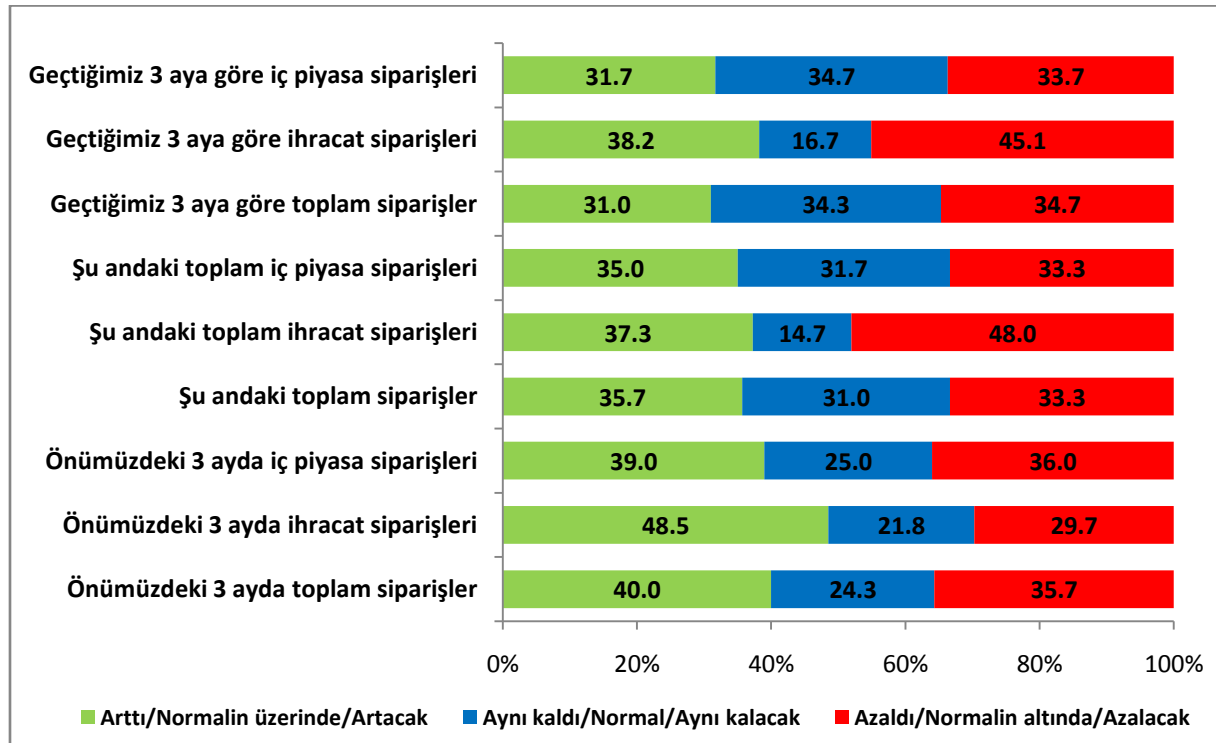
Konya imalat sanayinin yüzde 40’ı önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Aralık 2015’te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 31’i geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 40 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Aralık ayında Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun, geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında, hem geçmiş dönem hem şuan hem de gelecek dönemdeki ihracat sipariş durumu ve beklentisindeki olumlu algının, iç piyasa siparişlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

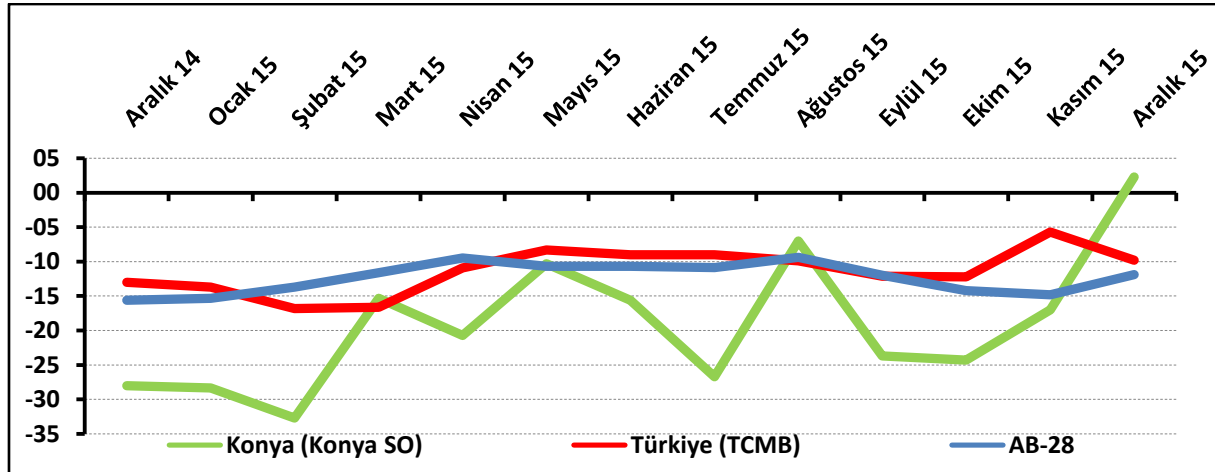
Şekil-10. Konya’da sipariş durumu (%) (Aralık 2015)



Konya’da mevcut sipariş miktarı geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

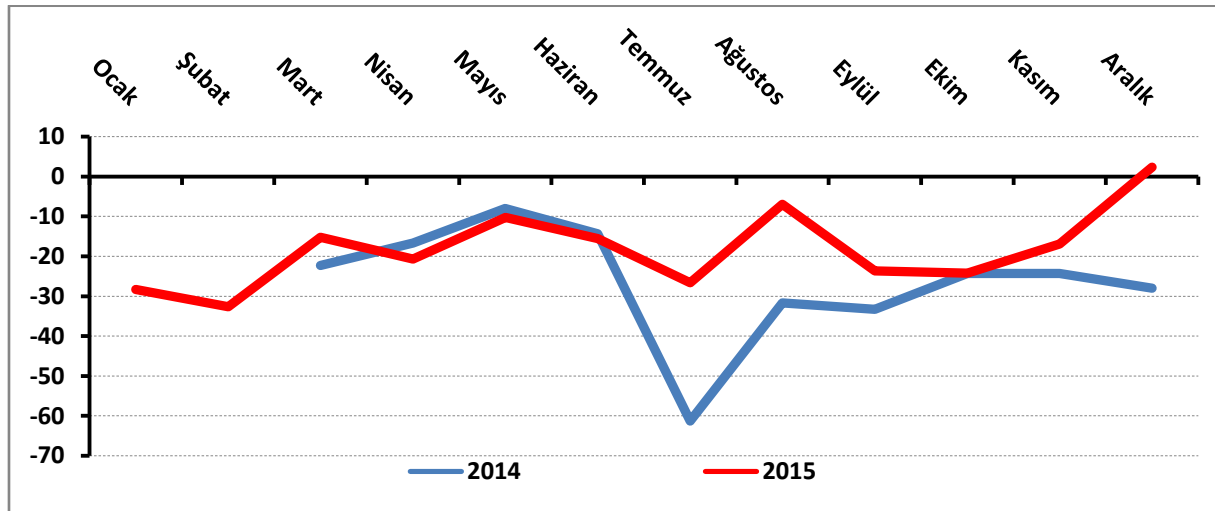
Aralık 2015’te Konya’da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 35,7’si mevcut siparişlerin normalin üzerinde, yüzde 31’i normal seviyede, yüzde 33,3’ü ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya’da şu andaki toplam sipariş miktarı, aralık ayında Türkiye genelinden daha yüksek bir değer almıştır.

Şekil-11. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Aralık 2014 – Aralık 2015)



Mevcut sipariş miktarı aylar itibariyle incelendiğinde, 2015 yılı Mart, Temmuz, Ağustos, Eylül, Kasım ve Aralık aylarında 2014 yılının aynı dönemlerine göre daha yüksek değer aldığı görüldü. Mart-Aralık dönem ortalamalarına bakıldığında ise, 2014 yılı ortalaması -26,4 puan iken, 2015 yılı ortalaması -15,8 puan oldu.

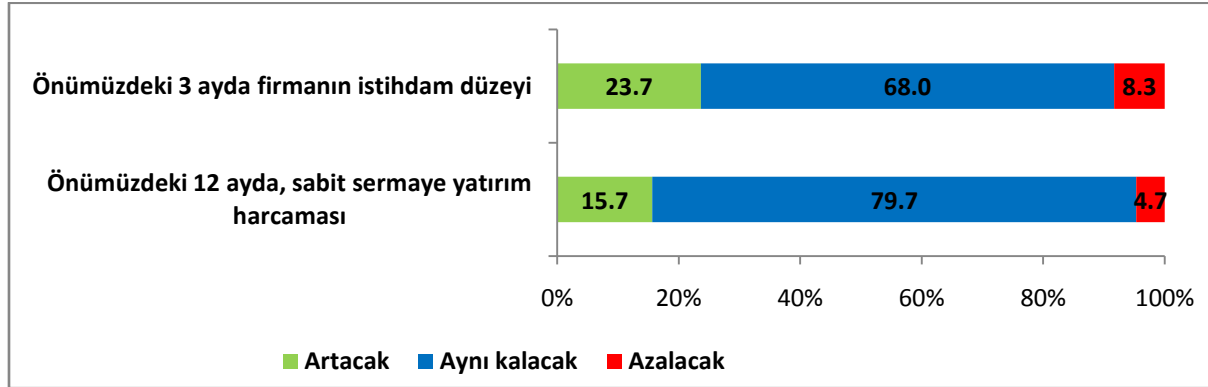
Şekil-12. Şu andaki toplam sipariş düzeyi (Ocak – Aralık; 2014 – 2015)



Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemde istihdam beklentisi düştü:

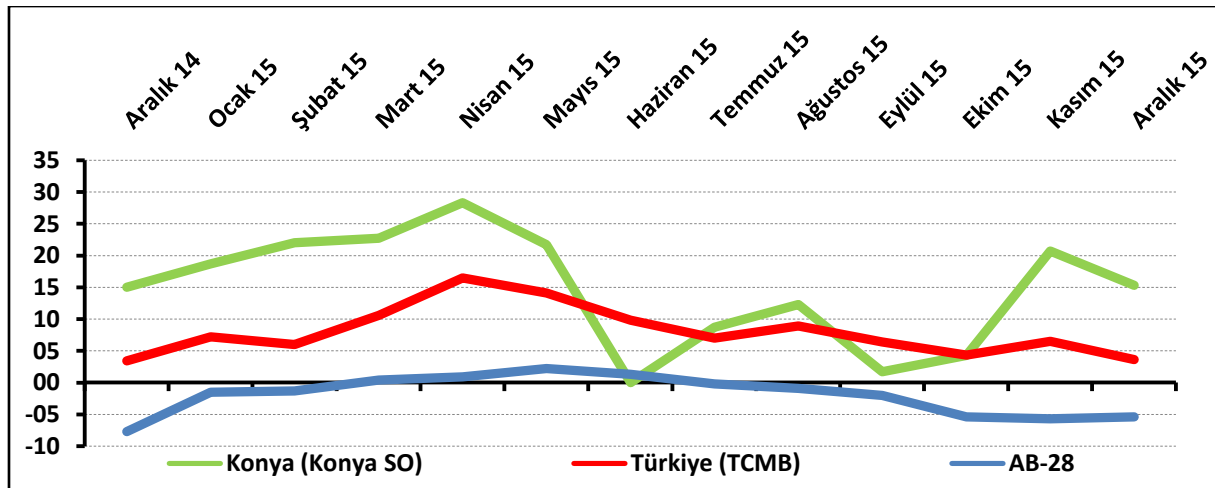
Aralık 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 23,7'si önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 15,7 olmuştur.

Şekil-13.Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Aralık 2015)



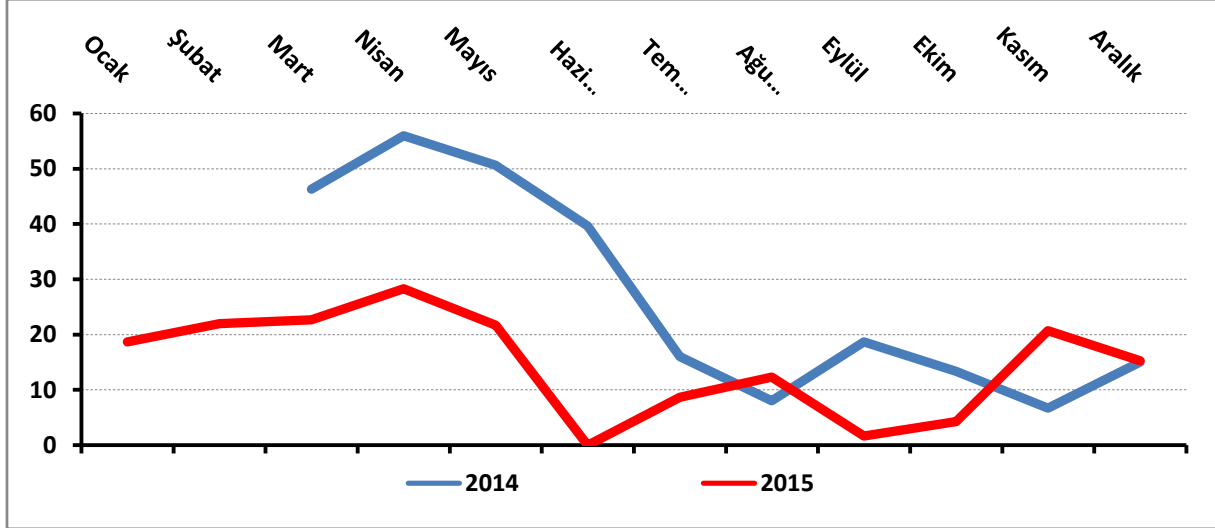
Konya'da önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını belirtenlerin oranında geçen ayagöre düşüş yaşanırken, geçen yıla göre aynı kalmıştır. Ancak önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünenlerin oranı hala yüksek seviyededir. Aralık 2015'te söz konusu oran yüzde 68 olarak gerçekleşmiştir. Aralık ayında önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin denge değeri, Konya'da; Türkiye genelinden ve AB-28'dendaha yüksek bir değer almıştır.

Şekil-14.Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi*(%artacak – %azalacak)(Aralık 2014 – Aralık 2015)



Gelecek 3 aydaki istihdam beklentisi aylar itibariyle incelendiğinde, 2015 yılı Ağustos, Kasım ve Aralık aylarında 2014 yılının aynı dönemlerine göre daha yüksek değer aldığı görüldü. Mart-Aralık dönem ortalamalarına bakıldığında ise, 2014 yılı ortalaması 27 puan iken, 2015 yılı ortalaması 13,6 puan oldu.

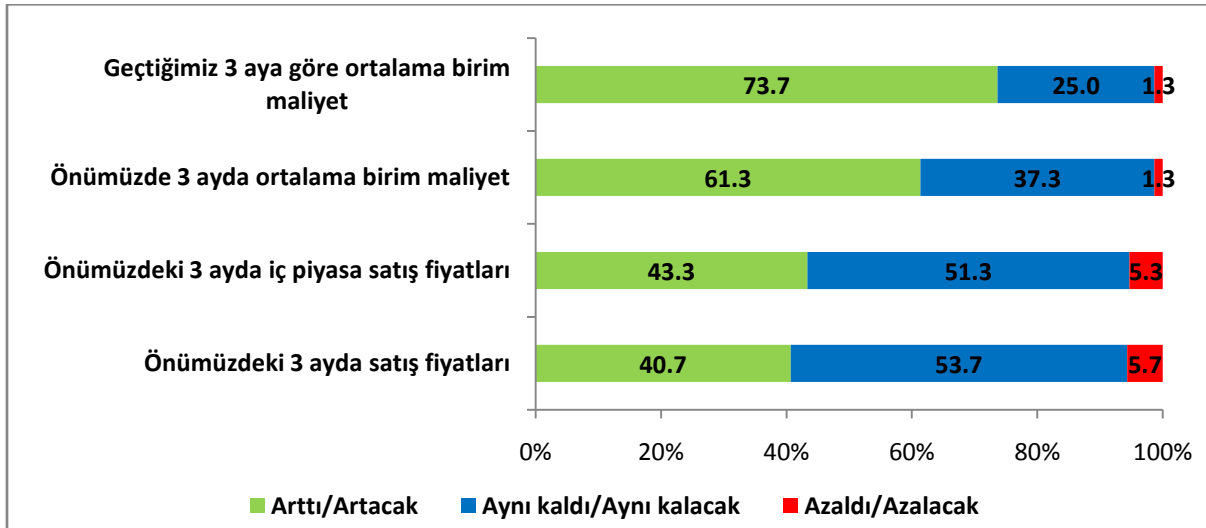
Şekil-15. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi (Ocak – Aralık; 2014 – 2015)



Konya imalat sanayinin yüzde 74'ü ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Aralık 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 73,7'si geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 61,3'ü önümüzdeki 3 ayda da ortalama birim maliyetin artacağını beklemektedir. Konyalı üreticilerin yüzde 40,7'si ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-16. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Aralık 2015)



Mevcut durum sipariş göstergelerinde Türkiye, Konya'nın gerisinde kaldı:

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi sorular bazında incelendiğinde,geçmiş, mevcut durum ve gelecek dönemçoğugöstergelerinde geçen yılın aynı dönemine göreartış olduğu görülmektedir.Konya, mevcutdurum ve gelecek dönem çoğugöstergelerde,Türkiye ortalamasından daha iyiperformans sergilemiştir.

Tablo-2¹.İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Aralık2015)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	14,3	25,7	-2,0	12,1
Önümüzdeki 3 ayda üretim	-26,7	22,3	4,3	5,7
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	1,6	4,3	26,3	-3,0
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	15,0	27,0	-2,0	3,8
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	11,4	8,0	-6,9	3,1
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	14,6	23,0	-3,7	5,8
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	19,0	32,4	1,7	-8,4
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	11,1	3,3	-10,8	-12,9
Şu andaki toplam siparişler	19,3	30,3	2,3	-9,8
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	-28,3	21,7	3,0	5,6
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	-33,3	10,8	18,8	11,7
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	-25,0	21,3	4,3	9,2
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	-5,4	0,3	15,3	3,6
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	-12,0	-3,7	11,0	7,7
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	-3,7	-4,4	72,3	30,4
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	17,0	12,3	60,0	32,7
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	10,7	29,7	38,0	15,3
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	9,0	23,0	35,0	17,2
İmalat sanayideki 1 ay öncesine göre genel gidişat	-19,0	51,4	35,7	-4,2

¹Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

²Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi geçen yıla göre arttı:

AB-28 ülkeleri için imalat sanayi güven endeksi değerlerine bakıldığında, endeks, bir önceki yılın aynı dönemine göre en çok Danimarka’da yükselmiştir. Danimarka’yı; İspanya, İsveç, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Belçika takip etmiştir. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise İngiltere, Yunanistan, Slovakya, Çek Cumhuriyeti, Hollanda ve Romanya olmuştur. İmalat Sanayi Güven Endeksi, hem Euro Bölgesi’nde hem de Türkiye ve AB-28’de geçen yılın aynı dönemine göre yükselmiştir.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Aralık 2014’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Aralık 2014’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
Danimarka	11,5
İspanya	9,4
İsveç	9,3
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	8,4
Belçika	7,9
Avusturya	6,6
Fransa	5,6
Hırvatistan	4,6
İtalya	4,3
Slovenya	3,8
Euro Bölgesi-19	3,8
Portekiz	3,2
Lüksemburg	2,5
Almanya	2,4
AB-28	1,8
Bulgaristan	1,8
Estonya	1,8
Letonya	1,4
Finlandiya	1,4
Türkiye	0,9
Macaristan	0,3
Litvanya	0,3
Polonya	0,1
Malta	0,1
Romanya	-0,3
Hollanda	-0,4
Çek Cumhuriyet	-1,5
Slovakya	-5,0
Yunanistan	-6,0
İngiltere	-11,8